

بررسی خودگشنی و دگرگشنی و تأثیر نوع دانه گرده در خصوصیات

میوه چند رقم زردآلو

دژم پور، جلیل^۱، وازگین گریگوریان^۲ و حمید رهنمون^۳

۱ و ۳ اعضاء هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی آذربایجان شرقی ایستگاه سهند ۲

استاد گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز

نوسانات میزان باردهی ارقام زردآلو در سالهای مختلف و بالا بودن حساسیت گل‌های زردآلو به شرایط آب و هوایی در زمان شکوفه‌دهی، گرده افشانی و تشکیل میوه انگیزه‌ای بود تا مسایل مربوط به خودگشنی، دگرگشنی و تأثیر نوع دانه گرده در خصوصیات کمی و کیفی میوه از زوایای مختلف مورد ارزیابی قرار گیرد. بدین منظور آزمایشی از سال ۱۳۷۸ بر روی پنج رقم زردآلوی تجاری به نامهای اردوباد، قریان مراغه، درشت ملایر، نصیری و قرمز شاهرود در ایستگاه تحقیقات باغبانی سهند انجام پذیرفت. جهت تعیین میزان خودسازگاری و خودناسازگاری گل‌ها قبل از باز شدن، ایزوله و در مرحله پاپ کرون اخته شدند سپس در زمان پذیرش مادگی با دانه گرده ارقام دیگر که قبلاً تست زنده بودن دانه گرده از آنها به عمل آمده بود تلقیح مصنوعی شدند. همچنین جهت تعیین اثر نوع دانه گرده در خصوصیات میوه از دانه گرده ارقام دیگر که دارای صفات شاخصی از صفات میوه بودند، استفاده شد. نتایج حاصل از تلاقی‌های کنترل شده نشان داد که پنج رقم تجاری تحت مطالعه دارای میزان خودگشنی بسیار پائینی تا حد صفر هستند و برای تولید محصول اقتصادی نیاز به پلی نایزر دارند. در انتقال دانه گرده زردآلود زنبورعسل نقش عمده داشته و باد نقش چندانی ندارد. همچنین نتایج نشان داد نوع دانه گرده می‌تواند در وزن، اندازه، زمان رسیدن و ضخامت گوشت میوه زردآلو اثرات معنی‌داری داشته باشد ولی بر روی میزان قند و طعم مغز میوه تأثیر معنی‌دار نداشته و یا بی‌اثر می‌باشد.